

Nuo rugsėjo mokyklose keičiama vidaus struktūra

Nuo rugsėjo pirmosios prasidėjo svarbiausias Mokyklos struktūros tobulinimo 2006–2009 m. programos (MSTP) etapas – dvidešimt šešiose Vilniaus, Šiaulių miestų ir Kauno rajono mokyklose pradėti įgyvendinti naujieji mokyklos vidaus struktūros ir valdymo modeliai.

Mokyklos vidaus struktūros ir valdymo modelis – ilgų diskusijų rezultatas

MSTP tikslas – sukurti mokiniams ir mokytojams bendrojo lavinimo mokyklose tinkamą ugdymosi ir ugdymo aplinką, tobulinti bei modernizuoti veiklos valdymą, stiprinti atvirumą vietos bendruomenei. Šis tikslas įgyvendinamas per mokyklos organizacijos struktūrizavimą, valdymo decentralizavimą, informacinių technologijų diegimą bei savivaldos (mokinių, tėvų) ir vietos bendruomenės narių veiklos suaktyvinimą, įtraukimą gerinant mokyklos veiklą.

Programos konsultantai, diskutuodami su mokyklų, savivaldybių bei Švietimo ir mokslo ministerijos atstovais, parengė mokyklos vidaus struktūros bei valdymo modelio projektą. Jame mokykla suprantama kaip daugiama- tė pedagoginė sistema, apimanti mokyklos savivaldos, ugdymo kokybės užtikrinimo ir gerinimo bei mokyklos administravimo sistemas.

Kaip teigia MSTP vadovė, Švietimo ir mokslo ministerijos Švietimo organizavimo skyriaus vedėja Regina Klepačienė, naujasis mokyklos vidaus struktūros modelis – didžiulio ir sunkaus darbo rezultatas. „Labai svarbu, kad mokykla būtų suprantama kaip moderni organizacija, kurioje valdymas ir darbo organizavimas pagrįstas šiuolaikiniais vadybos metodais, kur kiekvienas darbuo-

tojas atlieka tam tikras apibrėžtas funkcijas ir kartu siekia užsibrėžtų organizacijos tikslų“, – sako R.Klepačienė.

Keturi valdymo lygmenys

Pagal naująjį modelį mokyklos valdymo struktūrą sudaro keturi lygmenys: mokyklos direktorius, jo pavaduotojas, skyrių vedėjai bei poskyrių vedėjai.

Valdymo lygmenys mokyklose išskiriami pagal šių pareigybų atstovų atliekamas funkcijas ir atsakomybės sritis. Kaip teigia Šiaulių Didždvario gimnazijos direktorius Vaidas Bacys, mokykla tampa šiuolaikiška organizacija, kur mokyklos direktorius yra atsakingas už strategijos formavimą, o direktoriaus pavaduotojas – už jos įgyvendinimą ir taktiką. O skyrių bei poskyrių vedėjai tampa konsultantais ir pagalbininkais mokytojams, mokiniams, organizuoja kasdienį mokyklos, jos padalinių darbą.

„Pastebime, kad tarp mokyklos padalinių įsivyrąja „sveika“ konkurencija, kai pagal aiškiai apibrėžtus kokybės kriterijus vieni darbuotojai pastebi kitų darbo trūkumus ir skatina pasitempti. Manau, kad tai paskatins visą sistemą veikti efektyviau, o mokykla ilgainiui taps patikima institucija“, – teigia V.Bacys.

Patvirtintame naujajame vidaus struktūros modelio dokumente pateikti šeši valdymo modeliai, iš kurių MSTP dalyvaujančios mokyklos pasirinko tinkamiausią, atsi-

žvelgdamos į mokyklos tipą, dydį, poreikius, finansines galimybes. Dokumento rengėjų teigimu, naujojo modelio įgyvendinimas leis sujungti visas mokyklos veiklas į vieningą, siekiančią bendrų tikslų sistemą ir optimaliai atlikti mokyklos valdymo funkcijas. Planuojama, kad įvykdžius programos tikslus, mokyklos struktūra taps lanksti, mokyklose sumažės funkcijų dubliavimas, biurokratija.

Svarbiausia – padėti mokytojams

Mokyklų atstovų teigimu, svarbiausia, jog mokykla būtų valdoma veiksmingai, o personalo darbas būtų aiškiai apibrėžtas ir tikslingas. Siekiama geresnės mokinių ugdymo kokybės, todėl naujieji pasikeitimai visų pirma turi padėti mokytojams, kad jie atliktų tik tiesiogines savo pareigas, t. y. daugiausia dėmesio ir laiko skirtų mokinių ugdymui. Suformuotų padalinių vadovai tampa mokytojų veiklos organizavimo pagalbininkais rengiant ataskaitas, planus, užtikrinant mokytojų aprūpinimą būtinomis ugdymo procesui priemonėmis.

Naujajame modelyje pabrėžiama, jog mokytojams nerekomenduojama dalyvauti įvairių komisijų, darbo grupių veikloje, todėl jie turės daugiau laiko įsitraukti į metodinę veiklą, ugdymo turinio gerinimą, kvalifikacijos kėlimą ir mokyklos veiklos įvertinimą.